VARNOSTNI LIST

datum tiskanja: 28.11.2004 *datum (revidirane) izdaje: 09.11.2004*

1 Identifikacija snovi/pripravka in podatki o dobavitelju:

. **Identifikacija snovi ali pripravka**

. **Trgovsko ime: POLIŠ M 100, M 150**

. **Številka proizvoda / št.revizije:** *6045/1*
. **Uporaba snovi / pripravka** *Polirno sredstvo*

. **Podatki o dobavitelju:**
CARSYSTEM d.o.o.
Kopališka 42
4220 Škofja loka
tel.: 04 5157 100 faks: 04 5157 101
. **Proizvajalec:**
Vosschemie GmbH
Esinger Steinweg 50
D-26436 Uetersen
Tel. 04122/717-0 Fax. 04122/717158
. **Informacije v nujnih primerih:**
V primeru manjših nezgod se obrnite na vašega zdravnika ali dobavitelja. V primeru hujših nesreč pokličite Center za obveščanje, tel.112.

2 Sestava s podatki o nevarnih sestavinah:

. **Kemijski opis:**
. **Opis:** *Mešanica iz spodaj navedenih snovi z nenevarnimi primesmi.*

. **Vsebuje naslednje zdravju nevarne snovi (v ut%):**

CAS: 8008-20-6 *EINECS: 232-366-4* *INDEKS številka: 649-404-00-4*	*kerozin (petrolej)* *Xn; R 65*	*2,5-10%*
CAS: 8032-32-4 *EINECS: 232-453-7* *INDEKS številka: 649-263-00-9*	*Ligroin; Nafta z nizko temperaturo vrelišča (Kompleksna kombinacija ogljikovodikov dobljena s frakcionirno destilacijo zemeljskega olja. Ta frakcija vre v območju od približno 20°C do 135°C.)* *Xn, F; R 11-65*	*2,5-10%*
CAS: 67-63-0 *EINECS: 200-661-7* *INDEKS številka: 603-117-00-0*	*Propan-2-ol* *Xi, F; R 11-36-67*	*2,5-10%*

. **Dodatne informacije:**
Koncentracija benzena (EC št.:200-753-7) v naftnih topilih: < 0,1 ut%.
Pri razvrstitvi navedenih naftnih topil je upoštevana opomba J oziroma opomba P, navedena v prilogi I Pravilnika o razvrščanju, pakiranju in oznacevanju nevarnih snovi.
Obstoječe mejne vrednosti so navedene v 8. poglavju.
Besedilo opozorilnih stavkov za posamezno snov je navedeno v 16. poglavju.

3 Ugotovitve o nevarnih lastnostih:

. **Opis nevarnosti:**
Glede na Zakon o kemikalijah in pripadajoči Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov, se izdelek uvršča med nevarne kemikalije.

VARNOSTNI LIST

. **Opozorila glede nevarnosti za človeka in okolje:**
Vnetljivo.
. **Sistem razvrščanja:**
Razvrstitev pripravka je v skladu z Zakonom o kemikalijah in s predpisi EU; dodatni podatki so črpani iz strokovne literature in internega gradiva.

4 Ukrepi za prvo pomoč:

. **Splošni napotki:**
V primeru kakršnihkoli dvomov morate poiskati zdravniško pomoč.
V primeru nezavesti nikoli ne dajajte tekočine ali izzivajte bruhanja.
. **v primeru vdihavanja:**
Poskrbite za dotok svežega zraka, če je nujno tudi za umetno dihanje. Prizadeti naj bo na toplem.
V primeru trajajočih težav se posvetujte z zdravnikom.
V primeru zastoja dihanja izvajajte umetno dihanje.
Če ponesrečenec težko diha, mu dovajajte kisik (le strokovna oseba).
V primeru nezavesti poskrbite za prevoz v stabilnem bočnem položaju.
. **v primeru stika s kožo:**
Takoj sperite z vodo in milom in dobro splaknite. Odstranite onesnaženo obleko.
Pri trajajočem draženju kože se morate posvetovati z zdravnikom.
Kože ne smete čistiti s topili ali razredčili.
. **v primeru stika z očmi/sluznico:**
Odprto oko 10-15 minut spirajte s tekočo vodo. Pri trajajočih težavah se posvetujte z zdravnikom.
Poiščite zdravniško oskrbo.
. **v primeru zaužitja:**
Ne izzvajte bruhanja.
Dobro splaknite usta, po požirkih popijte nekaj dcl vode, počivajte, bodite na toplem.
Poiščite zdravniško pomoč.
Če je mogoče, zdravniškem osebju pokažite etiketo ali embalažo.

5 Ukrepi ob požaru:

. **Ustrezna sredstva za gašenje:**
CO_2, prah ali razpršeni vodni curek. Večji požar gasite z razpršenim vodnim curkom ali s peno obstajno proti alkoholu.
. **Iz varnostnih razlogov neustrezna sredstva za gašenje:** *Voda v polnem curku*
. **Posebna nevarnost zaradi snovi, njeni zgorevalni produkti ali nastajajoči plini:**
Nevarnost koncentriranja hlapov v zaprtih prostorih, hlapi so težji od zraka, z njim lahko tvorijo vnetljivo/eksplozijsko zmes.
V primeru požara lahko nastanejo zdravju škodljivi plini.
Gost, črn dim.
. **Posebna zaščitna oprema:**
Ne vdihavajte škodljivih, eksplozivnih in vnetljivih plinov/prahu.
Uporabljajte dihalni aparat
. **Drugi podatki**
Izpostavljeno embalažo hladite z razpršenim vodnim curkom.

Kontaminirano vodo za gašenje zberite ločeno; ne sme odtekati v kanalizacijo.

6 Ukrepi ob nezgodnih izpustih:

. **Osebni varnostni ukrepi za zaščito oseb:**
Uporabljajte zaščitno opremo. Zavarujte nezaščitene ljudi.
Skrbite za zadostno zračenje.
Zavarujte vire vžiga.

. **Okoljevarstveni ukrepi:**
Preprečite, da kemikalija odteka v kanalizacijo ali vodotoke.
Pri odtekanju večjih količin kemikalije v vodotoke ali kanalizacijo obvestite Center za obveščanje.

. **Postopki čiščenja po nezgodnem izpustu:**
Poskrbite za odstranitev snovi z nevnetljivim materialom, ki nase veže tekočino (pesek, kremenka, absorber ki veže kislino, univerzalni absorber).
Skrbite za zadostno zračenje.
Ostanke shranite v dobro zaprte in pravilno označene posode.
Kontaminiran material odstranite v skladu s točko 13.
Mesto nezgode očistite z detergentom, izogibajte se topilom.

. **Dodatni napotki:** *Za informacije glede osebne zaščitne opreme glejte poglavje 8.*

7 Ravnanje z nevarno snovjo/pripravkom in skladiščenje

. **Ravnanje:**

. **Varnostni ukrepi pri ravnanju s proizvodom:**
Uporabljajte le v dobro prezračevanih prostorih.
Skrbite za dobro prezračevanje, posebno na območju tal (hlapi so težji od zraka).
Nosite ustrezna osebna varovalna sredstva.

. **Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji:**
Hranite ločeno od virov vžiga - ne kadite.
Preprečite nastanek elektrostatskega naboja.
Uporabljajte naprave/opremo zaščiteno proti eksploziji in orodje, ki ne povzroča iskrenja.
Poskrbite za hlajenje v primeru požara v okolici.

. **Skladiščenje:**

. **Pogoji za varno skladiščenje:** *Ni posebnih zahtev.*

. **Napotki za skupno skladiščenje:**
Skladiščite ločeno od živil.
Hranite ločeno od oksidacijskih sredstev.
Ne skladiščite skupaj z alkalijami (lugi).

. **Drugi podatki glede pogojev skladiščenja:**
Posodo imejte dobro zaprto.
Zavarujte pred toploto in direktnimi sončnimi žarki.
Hranite pri temperaturi do 25°C, na dobro prezračevanem mestu.
Hranite izven dosega otrok.
Posode skladiščite pokončno zaradi preprečitve izlitja/razsutja.

. **Kategorija skladiščenja:**
Skladiščenje mora biti v skladu s predpisi o skladiščenju vnetljivih kemikalij.

VARNOSTNI LIST

Trgovsko ime: POLIŠ M 100, M 150

Upoštevajte "Pravilnik o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi".

8 Nadzor nad izpostavljenostjo/varnost in zdravje pri delu

. **Tehnični zaščitni ukrepi:**
Z dobrim lokalnim ali splošnim odsesavanjem preprečite nastajanje hlapov/prahu. Če koncentracija hlapov/prahu na delovnem mestu kljub tehničnim ukrepom presega mejne vrednosti, je potrebno nositi osebna zaščitna sredstva.

. **Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je treba upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:**

67-63-0 Propan-2-ol

MV	*500 mg/m^3, 200 ppm* *Y, BAT*

. **Dodatni napotki:**
Osebam, ki imajo težave z dihanjem ali imajo znake alergije, ni priporočjivo delati s proizvodom.
Pri določenih preobčutljivih osebah lahko nastopijo spremembe pri zdravju pri izpostavljenosti že pod mejnimi vrednostmi.
Mejne vrednosti so v skladu s Pravilnikom o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu.

. **Osebna varovalna sredstva:**

. **Splošni varnostni in sanitarni ukrepi:**
Umijte si roke pred odmorom in ob koncu dela.
Ne vdihavajte hlapov, plina, pare, aerosola.
Izognite se stiku z očmi in kožo.
Pri delu ne jejte, pijte in kadite.
Na delovnem mestu naj bodo nameščene naprave za izpiranje oči.
Redno vzdržujte osebna zaščitna sredstva.

. **Zaščita dihal:**
Dihalna zaščita pri nezadostnem zračenju.
Naobrazna maska s filtrom
Filter A/P2.

. **Zaščita rok:**
Zaščitne rokavice (SIST EN 374)
Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti neprepusten in odporen proti kemikaliji.

. **Material za rokavice**
Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker je izdelek sestavljen iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.

. **Čas prodiranja skozi material za rokavice**
Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

. **Zaščita oči:** *Tesno prilegajoča zaščitna očala.*

. **Zaščita telesa:** *Delovna zaščitna obleka.*

VARNOSTNI LIST

datum tiskanja: 28.11.2004 *datum (revidirane) izdaje: 09.11.2004*

Trgovsko ime: POLIŠ M 100, M 150

9 Fizikalne in kemijske lastnosti

. **Splošne navedbe**

Izgled: *viskozen*
Barva: *zelena*
Vonj: *po organskih topilih*

. **Sprememba stanja**
Tališče/območje taljenja: *ni določeno*
Vrelišče/območje vretja: *40°C*

. **Plamenišče:** *25°C*

. **Temperatura vnetišča:** *250°C*

. **Nevarnost eksplozije:** *Proizvod ni eksploziven, vendar je možno tvorjenje eksplozivnih zmesi pare ali zraka.*

. **Meje eksplozije:**
spodnja: *0,6 Vol %*
zgornja: *12,0 Vol %*

. **Gostota pri 20°C:** *1 g/cm^3*

. **Raztopnost v / mešljivost s/z**
voda: *< 40 %*

. **Viskoznost:**
kinematična: *> 7*10-6 m^2/s (40°C)*

10 Obstojnost in reaktivnost

. **Pogoji, ki se jim je treba izogniti:** *Pri uporabi v skladu z navodili se ne razgradi.*
. **Nezdružljive snovi:** *Močne kisline in lugi*
. **Nevarne reakcije** *nevarne reakcije z zgoraj naštetimi snovmi.*
. **Nevarni produkti razkroja:**
Pri nepopolnem zgorevanju oziroma visoki temperaturi se lahko tvorijo strupeni produkti (CO, dim, saje, CO2).

11 Toksikiloški podatki

. **Akutna toksičnost:**

. **LD50 vrednosti, glede na izpostavljenost:**		
67-63-0 Propan-2-ol		
oralno	*LD50*	*4570 mg/kg (podgana)*
dermalno	*LD50*	*13400 mg/kg (kunec)*
inhalativno	*LC50/ 4h*	*30 mg/l (podgana)*
7631-86-9 Amorfni silicijev dioksid		
oralno	*LD50*	*10000 mg/kg (podgana)*
56-81-5 glycerol		
oralno	*LD50*	*250 mg/kg (mus)*

VARNOSTNI LIST

. **Primarno draženje:**
. **na koži:** *Ni dražilnega učinka*
. **Preobčutljivost:** *Ni znano, da bi izdelek povzročil preobčutljivost.*
. **Drugi podatki (za toksikologijo):**
. **V primeru stika s kožo:** *Nadražuje kožo*
. **V primeru stika z očmi:**
Nadražujoče
Lahko povzroči pekoč občutek
. **Po vnosu velikih količin:**
Lahko povzroči draženje sluznice, bolečine v želodcu, slabost.
glavobol, vznemirjenost, vrtoglavica, zaspanost, slabost.
. **Subakutna do kronična toksičnost:**
Pri ponavljajoči in / ali dolgotrajnejši izpostavitvi velikim količinam obstoja možnost, da pride do določenih zdravstvenih težav.

12 Ekotoksikološki podatki

. **Karakteristike na področjih okolja:**
. **Drugi napotki:** *Možnost tvorjenja eksplozivnih hlapov nad vodno površino*
. **Ekotoksičnost**

. **Toksičnost vode:**	
67-63-0 Propan-2-ol	
LC50/ 96h	*51 mg/l (ribe)*

. **Splošni napotki:**
Kategorija ogrožanja vode na osnovi nemških predpisov 2 (lastna uvrstitev): ogroža vodo
Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.
Obstoja nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico.

13 Odstranjevanje

. **Izdelek:**
. **Priporočilo:**
Ne sme se odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Odlaganje odpadnih snovi v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki.
Ne dopustite, da odteče v kanalizacijo.
Nevarno odpadno kemikalijo izročite zbiralcem posebnih odpadkov ali odpeljite na deponije, kjer se zbirajo tovrstne odpadne kemikalije.
. **Postopki predelave odpadkov**
R2 - pridobivanje topil z regeneracijo odpadkov
Ob upoštevanju predpisov je možen tudi visokotemperaturni sežig.

. **Neočiščena embalaža:**
. **Priporočilo:**
Pri odlaganju odlaganju odpadne kemikalije in neočiščene embalaže upoštevajte Pravilnik o ravnanju z odpadki.
Z neočiščeno embalažo ravnajte kot s kemikalijo.

VARNOSTNI LIST

datum tiskanja: 28.11.2004 *datum (revidirane) izdaje: 09.11.2004*

Trgovsko ime: POLIŠ M 100, M 150

Z embalažo ravnajte v skladu s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

14 Transportni podatki

. **Kopenski transport ADR/RID:**
. **Kategorija ADR/RID:** *3 (F1) Vnetljive tekoče snovi*
. **Številka nevarnosti (zgornji del):** *33*
. **Identifikacijska - UN številka (spodnji del):** *1993*
. **Embalažna skupina:** *II*
. **nalepka nevarnosti** *3*
. **Ime snovi:** *1993 VNETLJIVA TEKOČINA, N.D.N., Posebne določbe 640D (IZOPROPANOL (IZOPROPILALKOHOL), BENCIN)*

. **Pomorski ladijski transport IMDG:**
. **Kategorija IMDG:** *3*
. **Identifikacijska - UN številka (spodnji del):** *1993*
. **Etiketa** *3*
. **Embalažna skupina:** *II*
. **EMS-številka:** *F-E,S-E*
. **Onesnaževalec morja:** *Ne*
. **Pravilen naziv pri prevozu:** *FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (ISOPROPANOL (ISOPROPYL ALCOHOL), MOTOR SPIRIT)*

. **Zračni transport ICAO-TI in IATA-DGR:**
. **Kategorija ICAO/IATA:** *3*
. **UN/ID:** *1993*
. **Label** *3*
. **Embalažna skupina:** *II*
. **Pravilen naziv pri prevozu:** *FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (ISOPROPANOL (ISOPROPYL ALCOHOL), MOTOR SPIRIT)*

. **Transport/drugi podatki:**
Blago je razvrščeno v skladu z Zakonom o prevozu mednarodnega blaga in mednarodne sporazume UN, IMO, ADR/RID in IATA/ICAO.

15 Zakonsko predpisani podatki / podatki o predpisih

. **Razvrstitev in označitev kemikalije:**
Proizvod je razvrščen in označen v skladu z Zakonom o kemikalijah in pripadajočim Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov ter s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in s smernicami ES.

. **Opozorilni stavki:**
10 Vnetljivo.

. **Obvestilni stavki:**
2 Hraniti izven dosega otrok.
23 Ne vdihavati hlapov.

VARNOSTNI LIST

24/25 Preprečiti stik s kožo in očmi.
46 Če pride do zaužitja, takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
56 Snov/pripravek in embalažo predati odstranjevalcu nevarnih ali posebnih odpadkov.

16 Druge informacije

Podatki se opirajo na trenutno znanje in ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in niso osnova za nikakršno pogodbeno pravno razmerje. Podatki se nanašajo le na omenjeni izdelek in ne veljajo v kombinaciji z drugimi izdelki ali v procesu. Uporabnik naj upošteva vse vire informacij za zagotovitev pravilne oziroma varne uporabe in odstranjevanja kemikalije, ter zaščite zdravja zaposlenih in končnih uporabnikov.

Besedilo R stavkov za posamezne nevarne snovi (glej poglavje 2):
11 Lahko vnetljivo.
36 Draži oči.
65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.